

Мовленнєвий розвиток дошкільників

Дидактичні ігри з мовленнєвого розвитку

«Незвичайний супермаркет»

Мета. : Розвивати фонематичний слух. Закріплювати знання назв продуктів харчування. Вправляти дітей у правильному вживанні прийменників. Виховувати ввічливість, культуру мови.

Матеріал: набір наголівників з літерами, муляжні продукти харчування або предметні картки з їх зображеннями, полички, копійки.

Хід гри. Одна дитина — продавець — одягає наголівник з певною літерою (щоразу літери різні). Діти-покупці можуть купити в супермаркеті лише ті продукти, в назвах яких є ця літера. Продавець називає ціну — кількість копійок, які має дати дитина-покупець.

Ускладнення. Вибираючи продукти, діти мають вказувати їхнє місце на полиці, використовуючи прийменники: над, під, біля, перед, за.

«Допоможи тваринам знайти свою домівку»

Мета. Закріплювати вміння дітей правильно називати іменники — назви тварин. Вправляти в умінні класифікувати тварин за ознакою «дикі — свійські». Розвивати зв'язне мовлення. Розширювати знання про голосні і приголосні звуки, їх схематичне зображення. Виховувати емпатію, бажання допомагати іншим.

Матеріал: ігрове поле із зображеннями лісу і ферми, домівок тварин (нори, барлога, будки, конюшні тощо); картки із зображеннями диких і свійських тварин; звукові схеми назв тварин.

Хід гри: Кожен гравець отримує по кілька карток із зображеннями тварин. Його завдання — правильно сказати назву тварини, розповісти про неї, знайти її домівку на ігровому полі, обґрунтувати свій вибір.

Ускладнення: Старшим дошкільнятам можна пропонувати знайти звукову схему назви тварини за її домівкою і покласти картку зі схемою на відповідне місце ігрового поля.

«Букет чарівних квіточок»

Дидактична гра з розвитку мовлення та навчання грамоти для дітей 5-6 років

Мета. Закріплювати навички читання. Розвивати увагу, пам'ять. Формувати вміння класифікувати предмети, групуючи їх на основі спільних ознак. Збагачувати словник дітей узагальнювальними словами.

Матеріал: паперові квіти із зашифрованими словами (на пелюстках написані літери); вирізані з картону вази з узагальнювальними словами: транспорт, меблі, тварини, рослини, посуд тощо.

Хід гри: Кожен гравець отримує вазу з певним узагальнювальним словом. На столі лежать квіти із зашифрованими словами. Діти мають віднайти початок слова, прочитати слово та покласти квітку до вази, якщо воно стосується заданої теми. Перемагає той, хто швидше складе свій букет.

Ускладнення: Гравцям можна пропонувати не одну, а кілька ваз.

«3 квіточки на квіточку»

Мета: Розширювати уявлення дітей про світ комах. Збагачувати словниковий запас назвами комах. Закріплювати вміння ділити слова на склади.

Матеріал: ігрове поле з квітами, на квітах написані цифри, які позначають кількість складів у слові-назві комах, картки з комахами (метеликом, бабкою, коником, жучком, сонечком, мухою, бджолою, осою, комаром тощо).

Хід гри: Гравці по черзі вибирають картки з комахами, промовляють їхні назви та ділять слова на склади. Визначивши кількість складів у слові, картку з комахою кладуть на квітку з відповідною цифрою.

Ускладнення: Діти розповідають про комах, групують їх за якоюсь ознакою.

«Скажи навпаки»

Мета: Формувати вміння правильно розуміти лексичне значення слів. Закріплювати вміння добирати слова-антоніми. Розвивати спостережливість, увагу, пам'ять.

Матеріал: сюжетні і предметні картинки з протилежним змістом, картки зі словами-антонімами.

Хід гри: Кожен гравець отримує картку з малюнком. Перемагає той, хто швидше підбере із загальної кількості карток картку із

зображенням протилежного до своєї змісту. Доцільно підбирати слова — ознаки предметів.

Ускладнення: Діти старшого віку можуть прочитати слово і підібрати протилежне за значенням, не використовуючи зображення. їм доступний підбір антонімічних прикметників і дієслів.

«Склади речення»

Мета: Вправляти дітей у складанні речень із заданою кількістю слів. Розвивати вміння складати різні за метою висловлювання речення. Вправляти у правильному інтонуванні та узгодженні слів.

Матеріал: сюжетні малюнки, картки з цифрами, для позначення кількості слів у реченнях, пунктуаційними знаками, схемами речень.

Хід гри: Кожен гравець отримує сюжетний малюнок. На столі лежать картки із перевернутими донизу цифрами і пунктуаційними знаками. Гравці складають речення за своїм сюжетним малюнком. Кількість слів визначають, витягнувши цифру. За картою з пунктуаційним знаком визначають тип речення за метою висловлювання (розповідне, питальне, спонукальне).

Ускладнення: Гравці мають скласти речення за своїм сюжетним малюнком відповідно до заданої схеми

«Зачаровані хмаринки»

Мета: Розвивати логічне мислення, уяву, вміння зосереджуватися. Закріплювати навички читання.

Матеріал: великі картки із зображенням хмаринок, краплинок із зашифрованими трискладовими словами, маленькі краплинки зі складами.

Хід гри: Варіант 1. Діти отримують хмаринки із зашифрованими словами і комплект краплинок до кожної. Вихователь пропонує уважно розглянути незвичайні хмаринки і переставити краплинки місцями так, щоб можна було утворити і правильно прочитати слово.

Варіант 2. Діти отримують картки з хмаринками. Ведучий показує краплинки і читає склади, написані на них. Гравці із загальної кількості краплинок вибирають ті, які відповідають їхній хмаринці, і утворюють слово.

Ускладнення 1. Уважно розглянути хмаринки. Знайти ще одне або кілька слів, які можна скласти, використовуючи склади основного слова.

Ускладнення 2. Із загальної кількості краплинок зі складами діти мають скласти якомога більше нових слів.

Ускладнення 3. Скласти зі складів на краплинках якомога більше слів, які закінчувалися б однаково. Придумати з ними віршик.

За Васільєвою В.

